

Inspektionsrapport
från Skolverket
2006:48

Utbildningsinspektion i
den fristående gymnasieskolan
ProCivitas privata gymnasium
i Växjö

Beslut
Skolrapport

Skolverket

ProCivitas privata gymnasium
Vallgatan 12 E
352 35 VÄXJÖ

2006-05-19
1 (2)
Dnr 54-2005:1398

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående gymnasieskolan ProCivitas privata gymnasium i Växjö

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående gymnasieskolan ProCivitas privata gymnasium i Växjö kommun. Besök gjordes i skolan den 6 och 7 oktober 2005.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och elever att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner. Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets hemsida (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 8 augusti 2006 skall ProCivitas privata gymnasium redovisa till Skolverket, enheten i Lund vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att följa upp effekterna av inspektionen inom cirka två år. Skolverket kommer då att begära en redovisning av de åtgärder som vidtagits för att förbättra kvaliteten.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i ProCivitas privata gymnasium i huvudsak är av god kvalitet. Eleverna når goda resultat och visar ett gott ansvarstagande för miljö och studier. Lärmiljön är trygg och lugn och präglas av goda normer och vär-

den. Den pedagogiska verksamheten är av god kvalitet och elevernas möjligheter att få stöd är goda och varierande.

Inspektörerna bedömer att skolan har stabilitet när det gäller elevunderlag och ekonomi samt har förutsättningar att bedriva verksamheten enligt gällande bestämmelser.

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Elevernas inflytande över innehållet i utbildningen kan förbättras.
- Arbetet med att säkra en rättvis och likvärdig betygssättning kan utvecklas genom kontakter med andra skolor.
- Skolans kvalitetsredovisning kan utvecklas.
- De lokala kurserna på det specialutformade idrottsprogrammet bör förbättras eller inlemmas i de nationella kurserna på programmet.

Följande områden inom huvudmannens verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Utbildningen skall vara avgiftsfri. Detta gäller även inslag i utbildningen som betraktas som frivilliga (9 kap. 10 § skollagen)
- Hantering av betygskataloger skall ske på ett rättssäkert sätt (7 kap. 6 § gymnasieförordningen).

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Barbro Nässén
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Björn Persson, undervisningsråden Claes-Göran Aggebo och Cecilia Hanö deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Växjö kommun

Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i ProCivitas privata gymnasium

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	3
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	5
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt ProCivitas privata gymnasium den 6 och 7 oktober 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets andra inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 1999. Den senaste inspektionen gjordes den 28 november 2000, dnr 2000:2946.

Inspektionen inriktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga gällande författningar.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels hämtat ur den dokumentation som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels ur den information som framkommit vid inspektionsbesöket. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat

sätt har använts. Huvudmannen för ProCivitas privata gymnasium har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Vid inspektionsbesöket intervjuades skolchefen, rektorn, biträdande rektorer ett urval av lärare, elever samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner i skolans samtliga program och årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Växjö kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunens kontakt med ProCivitas privata gymnasium beskrivs som god.

Beskrivning av skolan

ProCivitas privata gymnasium	Antal elever
Gymnasieskola	220

Skolverket beslutade om rätt till bidrag för ProCivitas privata gymnasium i Växjö kommun som en fristående gymnasieskola avseende Samhällsvetenskapligt program genom beslut (dnr 1998:1168) den 9 december 1998 samt avseende specialutformat idrottsprogram genom beslut (dnr 2002:1582) den 8 januari 2003. Enligt beslutet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet

Huvudman för skolan är ProCivitas i Växjö AB med organisationsnummer 556615-7052.

Verksamheten vid ProCivitas privata gymnasium startade läsåret 1999/2000 och omfattar årskurserna 1–3.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 220 elever. Antalet sökande till skolan har sedan starten 1998 överstigit antalet tillgängliga platser. Eleverna på det specialutformade idrottsprogrammet kommer från hela landet, medan eleverna på det samhällsvetenskapliga programmet i större utsträckning kommer från regionen.

Skolan finns centralt i den södra stadsdelen i Växjö i lokaler som byggdes under 1960–1980-talen för landstingets vårdgymnasium och sjuksköterskeskola. I lokalerna, som idag ägs av Växjö kommun, finns också en fristående grundskola samt landstingets internutbildningar. Skolan disponerar en matsal i intilliggande byggnad samt lokaler för ett internat. Undervisning i idrott sker i den närbelägna idrottsanläggningen Strandbjörkshallen.

Skolan har en rektor samt två biträdande rektorer med 50 procent, respektive 25 procent, skolledaruppgifter. Dessutom finns en skolchef inom koncernen, som också är rektor på en annan gymnasieskola inom koncernen, med skolchefsuppgifter även för ProCivitas i Växjö. VD på ProCivitaskoncernen har ett omfattande engagemang även för ProCivitas i Växjö, främst då för ekonomi och administrativa frågor.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid ProCivitas privata gymnasium och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid ProCivitas och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten i huvudsak är av god kvalitet. Eleverna når goda resultat och visar ett gott ansvarstagande för miljö och studier. Lär miljön är trygg och lugn och präglas av goda normer och värden. Den pedagogiska verksamheten är av god kvalitet och elevernas möjligheter att få stöd är goda och varierade.

Inspektörerna bedömer att skolan har stabilitet när det gäller elevunderlag och ekonomi samt har förutsättningar att bedriva verksamheten enligt gällande bestämmelser.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Elevernas inflytande över innehållet i utbildningen kan förbättras.
- Arbetet med att säkra en rättvis och likvärdig betygssättning kan utvecklas genom kontakter med andra skolor.
- Skolans kvalitetsredovisning kan utvecklas.
- De lokala kurserna på det specialutformade idrottsprogrammet bör förbättras eller inlemmas i de nationella kurserna på programmet.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Utbildningen skall vara avgiftsfri. Detta gäller även inslag i utbildningen som betraktas som frivilliga (9 kap. 10 § skollagen).
- Hantering av betygskataloger skall ske på ett rättssäkert sätt (7 kap. 6 § gymnasieförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets statistik och skolans kvalitetsredovisning för år 2004 var den genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna vid ProCivitas 16,2. Detta skall jämföras med motsvarande siffror för Växjö kommun vid samma tid som var 14,6 samt för hela riket som var 14,1. Därvid kan påpekas att ProCivitas

resultat endast innefattar det samhällsvetenskapliga programmet – vilket var det enda av skolans program som utfärdat slutbetyg – medan siffrorna för Växjö kommun och riket innefattar alla program. Eleverna har deltagit i nationella prov i svenska, engelska och matematik. Inspektörernas granskning av betygsnivån på de nationella proven visar att den är i paritet med de betyg som avgivits i respektive ämne.

Andelen elever från ProCivitas som övergick till högskolestudier år 2001 var 92 procent, vilket kan jämföras med ett riksgenomsnitt på 43 procent. Andelen elever med godkända betyg var 99 procent, jämförbart med ett riksgenomsnitt på 97 procent. Av intagna elever hade tio av eleverna år 2004 avbrutit sina studier. De främsta orsakerna till detta var enligt rektorn att eleverna inte fått inackorderingstillägg och att internatelever hade hemlängtan till kamrater och föräldrar. Endast 1,8 procent av intagna elever bytte senare studieväg, vilket kan jämföras med ett riksgenomsnitt på 4 procent. Omkring 10 procent av eleverna år 2004 hade reducerat program, medan 46,5 procent hade utökat program. Den höga andelen med utökat program kan enligt skolledningen och studie- och yrkesvägledaren förklaras av att skolan har en stor andel ambitiösa elever som gärna läser fler kurser än vad som ingår i programmet. Avgångsbetygen med reducerat program har enligt rektorn sin grund i att eleverna haft svårigheter generellt eller att de haft längre sjukdomsperioder under en viss kurs.

Inspektörerna bedömer att de kvantitativa uppgifterna om skolan tyder på goda kunskapsresultat.

Normer och värden

Enligt läroplanen för de frivilliga skolformerna skall skolan främja förståelse för andra människor och se till att ingen i skolan utsätts för mobbing. Alla som verkar i skolan skall dessutom hävda de grundläggande värden som anges i skollagen. I skolans kvalitetsredovisning finns handlingsplaner för skilda områden. De bygger i stor utsträckning på utförda enkätundersökningar inom olika områden. I handlingsplanen för det område som berör normer och värden sägs att etik och moral skall lyftas fram i undervisningen. Detta område har dock inte utvärderats med någon särskild enkätfråga. Vid intervjuer med lärarna och eleverna framkommer dock att eleverna i allmänhet har demokratiska värderingar och står för de normer och värden som finns i styrdokumentet.

Lärarna uppfattar att de har ett delat ansvar för värdegrundsfrågorna, och att det är deras uppgift att få in dem i undervisningen. Men hur det görs anses valfritt. I kvalitetsredovisningens handlingsplaner har ordningsreglerna särskilt lyfts fram samt regeln att eleverna skall lära sig hålla ”deadlines”. Hur väl elever, lärare och övrig personal följer ordningsreglerna har utvärderats i den årliga enkätundersökningen inför kvalitetsredovisningen. Frågan får omdömet fyra på en femgradig skala.

I en enkätfråga inför kvalitetsredovisningen kring ”hur enkelt det är att göra sin röst hörd” ger eleverna skolan betyget 3,5 på en femgradig skala. Vid intervjuerna anger också eleverna att man tycker sig ha möjligheter att påverka både sin studiesituation och sin miljö. Man pekar på elevplenum – elevrådet – samt på skolans storlek. Eleverna framhåller fördelarna med den mindre skolan, vilket för många har varit ett huvudmotiv för val av just denna skola. De pekar också på att miljön erbjuder ett mer personligt förhållande till lärare och skolledning

och kamrater i andra klasser än man varit van vid i den tidigare grundskolan. Andra dominerande motiv för elevernas val av skola har enligt elevintervjuerna varit intresset för ekonomi respektive idrott. Trots att flertalet elever är målmedvetna och siktar högt framkommer vid samtalen med eleverna och elevvårdspersonalen inte någon stor omfattning av stress bland eleverna. Skolledning och personal omvittnar närheten till eleverna. Några elever uttrycker det: ”på den här skolan blir man sedd”. Inspektörerna bedömer att intervjuerna och kvalitetsredovisningen sammantaget ger en bild av en skola som skapat en god social miljö med vänskaplig stämning.

Skolan har en handlingsplan mot kränkande behandling. I den åläggs bl.a. lärare och personal att omedelbart rapportera varje misstanke om mobbning. Lärarna skall dessutom behandla området minst en gång per år i varje klass. Handlingsplanen tycks vara känd bland personal, något mindre känd bland eleverna. Men eleverna är medvetna om att mobbning inte accepteras på skolan. Något enskilda fall av elevkonflikt och utanförskap har funnits, men ingen direkt mobbning har rapporterats, enligt skolledningen och elevvårdspersonalen. Det har rört sig om någon enskild konflikt på internatet som följt med in på skolan, och som sedan lösts enligt handlingsplanen. Ingen omvittnar att flickor eller pojkar behandlas olika i något avseende. Eleverna uppger generellt att de känner sig trygga i miljön och pekar på god sammanhållning och liten risk för utanförskap.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att ProCivitas når goda resultat då det gäller elevernas kunskaper samt att skolan erbjuder en trygg miljö med liten risk för utanförskap.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill granskas om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetsmiljö och delaktighet

Arbetet med att utveckla elevernas ansvarstagande för den egna utbildningen och miljön, enligt läroplanen, sker både i formella och informella former. På skolan finns ett elevplenum – elevråd – som består av två representanter från varje klass. I detta tas främst upp frågor kring skolmiljön, skolmaten och de sociala aktiviteterna, men även frågor om t.ex. lärarbeteenden kan förekomma. Elevplenum, vars protokoll läggs ut på intranätet, träffas var tredje vecka och man har direkt kontakt med rektor. Eleverna uppfattar det som en god möjlighet att påverka sin utbildning. I skolans utvärderingar inför kvalitetsredovis-

ningen får elevplenum betyget tre på en femgradig skala. Inspektörerna bedömer att elevernas formella inflytande fungerar väl.

Elevernas inflytande på själva undervisningen sker, enligt eleverna och lärarna, främst vid introduktionen av en kurs, då kursplan, kursmål och betygskriterier presenteras. Detta läggs ut på intranätet. Där finns också program mål, men de tycks inte av eleverna vara så kända som kursmålen. Läroplanens mål är också mer diffusa för eleverna. Enligt handlingsplanen för elevernas lärande som finns i skolans kvalitetsredovisning skall varje lärare utforma ”en attraktiv skriftlig kursplanering till sin kurs i god tid så att eleverna kan ge synpunkter för revidering i större grad”. Vid själva kursstarten uppfattar eleverna att det finns en möjlighet att få inflytande på undervisningens form och uppläggning; provtillfällen, skrivningslängd etc. Skolans intranät omvittnas också av eleverna som ett välfungerande hjälpmedel vid planering av och ansvarstagande för studierna. Elevernas inflytande över själva innehållet i undervisningen uppfattas dock av dem som mer begränsat. De uppfattar att olika lärare gör på olika sätt. Även hur man under kursens gång återkopplar till kursmål och betygskriterier varierar med lärare och ämne. I kvalitetsredovisningens handlingsplan för elevmedverkan ges exempel på många aktiviteter och projekt som eleverna kan engagera sig i och vara med och påverka. Dock nämns inte något om själva undervisningen. Kring formerna för detta framträder i intervjuer och dokument inte någon större enhetlighet.

Utifrån genomförda intervjuer och observationer bedömer inspektörerna att eleverna tar ansvar för sin utbildning, den verksamhet de finns i och den gemensamma miljön. Men deras inflytande över innehållet i undervisningen är svagare och bör förbättras.

Organisation, innehåll och arbetssätt i undervisningen

På skolan finns inte klassföreståndare eller klassmentorer. Däremot har alla elever på det samhällsvetenskapliga programmet från och med årskurs två en extern mentor i näringslivet. Mentorerna skall fungera som elevens personliga rådgivare, men särskilt som rådgivare i arbetslivs- och karriärfrågor. Eleverna får skriva ett brev med framtidsplaner, därefter söker skolan kontakt med en mentor i näringslivet. Mentorn har löpande kontakt med sin adept och är särskilt aktiv vid tillfällen när det gäller ung företagsverksamhet och vid projektarbeten. Systemet bedöms av eleverna som välfungerande. På idrottsprogrammet finns inte detta mentorssystem utan tränarna blir där den externa vuxenkontakten. Skolan har inte några lärarlag för varje klass eller årskurs, utan samtliga lärare på skolan betraktar sig som ett lärarlag. Utvecklingssamtalen genomförs för årskurserna ett och två på samhällsvetenskapsprogrammet av bland lärarna utsedda årschefer. För årskurs tre genomförs utvecklingssamtalen av rektorn. Motsvarande samtal genomförs på idrottsprogrammet av den biträdande rektorn. Inom skolan söker sig eleverna till den vuxne som de tycker är lämplig, vilket kan vara en lärare, någon i skolläda, studie- och yrkesvägledaren eller skolsköterskan. Genom att skolan är liten tycks systemet i stort fungera, enligt lärarna och eleverna. Inspektörerna bedömer att det finns elevstöd och goda vuxenkontakter för eleverna.

Eleverna har enligt lärarna eget ansvar för sin kunskapsinhämtning och kan i stor utsträckning ta det. Detta underlättas av att skolan är rikt utrustad med datorer och har ett utbyggt intranätssystem. I skolans kvalitetsredovisning finns en handlingsplan för hur man ytterligare vill förbättra möjligheterna för eleverna att använda datorn som pedagogiskt redskap vid inläringen. Varje elev har en e-postadress och förväntas läsa sin e-post och vid behov besvara meddelanden inom 24 timmar. Samma mål gäller för lärarna. Intranätet skall utvecklas till att bli den naturliga platsen att hämta intern information. Lärarnas insatser utvärderas efter varje kurs. Resultaten tas upp med varje lärare av rektorn. Vid terminsslut och inför kvalitetsredovisningarna görs också enkätundersökningar bland eleverna om kvaliteten på undervisningen. De omfattar samtliga ämnen. Vid senaste enkätundersökningen gav eleverna undervisningen i genomsnitt betyget fyra på en femgradig skala; även om de enskilda ämnena varierade mellan 2 och 4,8.

Projektarbetet kan väljas utifrån programmålen och kan utföras enskilt eller i grupp. För eleverna på samhällsvetenskapliga programmet är det inte ovanligt att mentorn är inblandad. Elevutvärderingen av projektarbetet får nästan betyget fem på en femgradig skala. Skolan har ett stort externt kontaktnät genom de externa mentorerna. Till skolan kommer också ett betydande antal gästföreläsare. I genomsnitt har skolan haft två gästföreläsningar per månad det senaste året. De har utvärderats och fått omdömet fyra på en femgradig skala.

Inspektörernas lektionsbesök gav bilden av traditionell undervisning, men enligt rektorn, lärarna och eleverna förekommer andra och varierande arbetsformer ibland. Arbetet med Ung Företagsamhet är ett exempel där eleverna använder sig av andra arbetsformer än de traditionella.

Inspektörerna bedömer att undervisningen bedrivs enligt riktlinjerna i läroplanen, programmålen och kursplanerna. Inspektörerna bedömer också att skolans externa kontakter är mycket goda.

Individanpassning och stöd

Eleverna på ProCivitas anser att de har möjlighet att få stöd när man får studie-svårigheter. Normalt pratar eleverna då med den lärare som har det aktuella ämnet och man kommer sedan överens om extra stöd utanför den ordinarie undervisningen. Skolan har också kvällsöppet till klockan 20:00 för bl.a. läxläsning och arbete med inlärningsuppgifter. För ämnet matematik finns också schemalagda stödtimmar. Eleverna är medvetna om att de kan få stöd i alla ämnen, men det är ovanligt i vissa ämnen. ProCivitas har dock ingen lärare med specialpedagogisk kompetens, utan det är normalt samma lärare som man har i det aktuella ämnet som ger mer undervisning på stödtimmarna. Inspektörerna bedömer att eleverna har möjligheter att få stöd enligt gällande regler, men det kan finnas anledning för skolan att fundera över behovet av en lärare med specialpedagogisk kompetens; bl.a. genom att gymnasieelever med t.ex. dyslexi förväntas bli allt vanligare på gymnasieskolan i framtiden.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet skall fristående skolor årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Betyg skall ges enligt gymnasieförordningen. Eleverna vid ProCivitas deltar i utvärderingar regelbundet. De har bl.a. utvärderat frågor som mat och städning, men även lärarna och skolan i

allmänhet har utvärderats. Återkoppling av resultaten sker via intranätet samt i skolans kvalitetsredovisning. Det sker ofta en diskussion med ledningen kring svaren. Efter varje kurs sker en kursutvärdering. Rektorn återför och diskuterar den sedan med varje lärare enskilt.

I skolans kvalitetsredovisning har eleverna tillfrågats hur svårt det är att få bra betyg på ProCivitas, samt om eleverna upplever att betygen är rättvisa. Båda frågorna får omdömet ca 3,5 på en femgradig betygsskala. Enligt lärarna diskuteras bedömning och betygssättning främst inom ämnena. Nationella prov används som betygsstödande. En normal betygssättning är en sammanvägning av muntliga och skriftliga prestationer samt resultaten på de nationella proven, enligt lärarna och eleverna. Provresultaten meddelas eleverna på intranätet. Betygsdiskussioner över ämnesgränserna sker framför allt vid projektarbeten. Vissa betygsdiskussioner har också skett med de andra skolorna inom koncernen, enligt lärarna. Inga diskussioner har skett med gymnasieskolorna i Växjö kommun. Tre lärare deltar emellertid i en utbildning kring betygssättning tillsammans med andra skolor på Växjö universitet.

Betygen skrivs av lärarna in i betygskataloger som bildar underlag för en databas för senare utskrift av avgångsbetyg. Inspektörerna bedömer, efter granskning av betygskatalogerna, att de inte har förts på ett rättssäkert sätt. På vissa betygsunderlag saknas underskrift, på andra har ändringar gjorts på ett icke rättssäkert sätt och på några har betygsnoteringar skett efter telefonsamtal.

Inspektörerna bedömer att skolan i stort följer riktlinjerna för betygssättning. Men på ProCivitas, som är en liten skola, finns ett större behov av utbyte med andra skolor kring betygssättning än vad som nu sker. Avsikten med ett större utbyte är att säkerställa att skolans betygssättning ligger på rätt nivå. Ett sådant utbyte skulle t.ex. kunna ske med andra gymnasieskolor i Växjö kommun eller närliggande kommuner. Inspektörerna bedömer vidare att betygskatalogerna inte hanteras på ett rättssäkert sätt.

Styrning, ledning, kvalitetsarbete och intern kommunikation

ProCivitas har en rektor som också undervisar deltid, samt två biträdande rektorer med 50 procents, respektive 25 procents, skolledaruppgifter. Den biträdande rektorn med skolledartjänstgöring till 50 procent sköter uppgifter på idrottsprogrammet. Dessutom finns en skolchef inom koncernen, som också är rektor på annan gymnasieskola inom koncernen, och med ca 10 procents skolchefsuppgifter för ProCivitas i Växjö. Skolchefen handlägger i huvudsak för koncernen gemensamma pedagogiska frågor och handleder i stort sina rektorskollegor som är yngre i tjänsten. Ingen i skolledningen har gått den statliga rektorsutbildningen.

ProCivitaskoncernens VD har ett omfattande engagemang även för ProCivitas i Växjö, främst då för ekonomi och administrativa frågor. Han ansvarar för ekonomi och resultat gentemot styrelsen. Normalt träffas styrelsen endast en gång per kvartal. Då presenteras i allmänhet ekonomiska resultat och resultat från elevenkäter. VD:n har möjlighet att ta initiativ till förändring och utveckla verksamheten.

Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och tar det övergripande rektorsansvaret. Han sköter t.ex. utvecklingssamtalen för årskurs 3, lärarträffar samt utvecklingssamtalen för lärarna. I utvecklingssamtalen för lärarna återkopplas

bl.a. de utvärderingar av lärarnas arbete som gjorts efter varje avslutad kurs. Rektorn är också ansvarig för skolans kvalitetsredovisning som upprättas en gång om året. Lärarnas delaktighet i kvalitetsredovisningen varierar, men lärarna har möjlighet att påverka vad som skall utvärderas. Kvalitetsredovisningen är uppbyggd efter principen: utvärderingsresultat, analys, mål, handlingsplan. Principen är dock inte till alla delar konsekvent genomförd. Det är ibland svårt att se att analys och handlingar är relaterade till utvärderingens resultat. Det är bitvis också svårt att se skillnad på de formulerade målen och de tänkta åtgärderna.

Inspektörerna bedömer att skolans interna kommunikation mellan eleverna, ledningen och de anställda är mycket god. Till detta bidrar framför allt ett väl utbyggt intranät samt att skolan inte är så stor.

Inspektörerna bedömer att skolledningen är väl förtrogen med verksamheten och att det finns en tydlig ansvarsfördelning. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen behöver utvecklas, framför allt så att analys och åtgärder kopplas tydligare till utvärderingens resultat samt att de tänkta åtgärderna blir tydligare.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att eleverna tar ansvar för sin utbildning, den verksamhet de finns i och den gemensamma miljön. Deras inflytande över innehållet i undervisningen kan dock förbättras. Eleverna får genom externa mentorer, och genom att skolan inte är så stor, goda vuxenkontakter.

Inspektörerna bedömer att undervisningen fungerar enligt läroplan, program mål och kursplaner. De externa kontakterna är väl utbyggda, såväl nationellt som internationellt. Eleverna har goda möjligheter att få stöd vid studiesvårigheter.

Inspektörerna bedömer att ProCivitas har en fungerande process för betygssättning. Inspektörerna bedömer vidare att det på ProCivitas, som är en liten skola, finns ett större behov av utbyte med andra skolor kring betygssättning än vad som nu sker, för att säkerställa en betygssättning på rätt nivå. Inspektörerna bedömer vidare efter granskning av betygskatalogerna att de inte har förts på ett rättssäkert sätt och att därför hanteringen av betygskatalogerna måste förbättras.

Skolledningen är enligt inspektörernas bedömning väl förtrogen med verksamheten på skolan och har en tydlig ansvarsfördelning. Skolans interna kommunikation är god.

Inspektörerna bedömer vidare att skolans kvalitetsredovisning behöver utvecklas; framför allt så att analys och åtgärder kopplas tydligare till utvärderingens resultat. De tänkta åtgärderna behöver också bli mera tydligt formulerade så att de skiljer sig från målen.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information att skolan står öppen för alla i föreskriven utsträckning, om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Utbildningen skall även vara avgiftsfri.

Bestämmelser finns i bl. a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Tillgång till utbildning

Antalet sökande till ProCivitas har sedan starten överstigit antalet tillgängliga platser. Intagning sker efter betygsurval. Eleverna från det specialutformade programmet med idrott kommer från hela landet, medan eleverna på det samhällsvetenskapliga programmet i större utsträckning kommer från regionen.

Skolan har få elever - tre till fyra stycken - som haft undervisning i annat modersmål än svenska. De har beretts tillfälle till denna undervisning i samarbete med Växjö kommun.

Som ett led i målet att öka de externa kontakterna arrangerar skolan studieresor, som bekostas av skolan, till Stockholm och Göteborg, samt frivilliga resor utomlands, som bekostas av eleverna, till t.ex. Tyskland, Italien och Frankrike. Resorna planeras av lärare och skolledning och ett par elever har som projektarbete haft att planera vissa av resorna. Enligt skolans kvalitetsredovisning är utlandsresorna frivilliga och den utbildning som tappas under resperioden skall vara inhämtad senast vid hemresedatum. Dessa resor medför betydande kostnader för eleverna. Inspektörerna bedömer emellertid att resorna är en del av utbildningen och denna skall vara avgiftsfri oavsett om utbildningsinslaget är att betrakta som frivilligt eller ej.

Enligt förordningen om fristående skolor skall varje fristående gymnasieskola erbjuda en undervisningstid som motsvarar den garanterade undervisningstiden enligt skollagen. Skolan skall kunna redovisa hur varje elev har erbjudits undervisningstid. För varje elev upprättas på ProCivitas en individuell studieplan. Detta sker utifrån programmet och de gjorda valen. De individuella studieplanerna finns också på intranätet. Det sker diskussion med föräldrar – för omyndiga elever – och studie- och yrkesvägledaren innan man gör förändringar. Kontrollen att varje elev erbjuds en garanterad undervisningstid sker således via det på intranätet utlagda schemat. Även elevernas frånvaro syns på intranätet och för omyndiga elever kan föräldrar gå in och se uppgifterna. Hög frånvaro rapporteras regelmässigt till CSN, och studiebidraget kan dras in vid hög frånvaro. Inspektörerna bedömer att den individuella studieplaneringen och frånvarokontrollen sker enligt reglerna.

Skolan har egna ”lokala” kurser på det specialutformade idrottsprogrammet, t.ex. Föreningsorganisation, Idrottsjuridik, Internationell idrott, Mediahantering och Sportjournalistik. Några av kurserna har inte kommit till stånd på grund av att inte ett tillräckligt antal elever har sökt dem. Skolan skriver i sin kvalitetsredovisning att ”kurserna känns svagt beskrivna i respektive kursplan och skulle behöva kompletteras” och att man har ambitionen ”att minimera antalet lokala kurser till kurser som har direkt koppling till programmets inriktning”. Inspektörerna bedömer att skolans egen bedömning av kurserna är riktig och anser också att kurserna har brister när det gäller att beskriva kvalitetsskillnader mellan olika betygsnivåer. Lokala kurser enligt gymnasieförordningen skall utformas för att täcka ett sådant lokalt behov som inte täcks av nationella kurser och innehållet skall ha samma nivå som de nationella kurserna.

Personal och materiella resurser

Enligt förordningen om fristående skolor skall det på de fristående gymnasieskolorna finnas en rektor. Enligt skollagen skall lärarna också ha lärarbehörighet. Lärartätheten på ProCivitas är 7,3 lärare per 100 elever. För riket är motsvarande uppgift 8,2. Medelåldern för lärarna är låg, ca 34 år. Lärarbehörigheten är hög. Enligt skolans kvalitetsredovisning är 86 procent av lärarna behöriga. Motsvarande tal för riket är 82 procent. De lärare på ProCivitas som inte är behöriga går för närvarande utbildning för att få behörighet. Rekryteringen av lärarna ligger på rektorn och rekryteringspolicyn är att för varje uppgift finna den bästa läraren. Lönepolicyn är också sådan att detta skall vara möjligt, enligt rektorn. Det finns goda möjligheter för lärarna att få kompetensutveckling. Inom ProCivitas finns en gemensam utbildningsplan, ProCivitas Academy. Den gäller mest de gemensamma och övergripande frågorna t.ex. etik och moral. Skolan har dessutom avsatt en resurs på 5 000 kronor per lärare och år för att lärarna skall kunna fortbilda sig efter eget behov. Dessutom finns resurser för friskvård för varje lärare på ca 4 000 kr.

ProCivitas har en studie- och yrkesvägledare på heltid och en skolsköterska på halvtid. Skolläkare finns till förfogande på ProCivitas skola i Malmö, men det finns, enligt rektorn, planer på att ha skolläkare på deltid i Växjö. Studie- och yrkesvägledaren deltar aktivt i informationen och marknadsföringen av skolan i omgivningen.

Inspektörerna bedömer att skolan är välförsedd med personal och att personalen har goda möjligheter till kompetensutveckling.

Enligt skolans kvalitetsredovisning var datortätheten 7,3 elever per dator höstterminen 2004, men den har enligt rektorn ökat sedan dess. Ingen dator är mer än 12 månader gammal. Inspektörerna bedömer att tillgången till datorer är mycket god.

Lokalerna omfattar klassrum och grupperum, en datasal, arbetsutrymmen för eleverna, matsal, arbetsutrymmen för lärarna samt administrationsutrymmen. Lokaler för idrottsundervisning finns i en privat idrottshall några hundra meter från skolan. Under planering är dessutom att eleverna skall få en kaféhörna. I varje ämnesrum finns ett mindre referensbibliotek, men skolan har som helhet inget bibliotek. Eleverna hänvisas till Stadsbiblioteket som ligger ca en kvarts gångväg från skolan.

Stabilitet

Antalet sökande till ProCivitas har sedan skolan startade överstigit antalet platser. Inspektörerna bedömer därför att skolan på kort och lång sikt har ett stabilt elevunderlag. Skolan har också en stabil ekonomi. Inspektörerna bedömer att ProCivitas förutsättningar för utbildningen är goda och att huvudmannen har förutsättningar att driva verksamheten enligt gällande bestämmelser.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att de egna "lokala" kurserna på det specialutformade idrottsprogrammet bör förbättras eller inlemmas i de nationella kurserna på programmet. Inspektörerna bedömer att skolan har goda förutsättningar och resurser när det gäller personal och utrustning.

Inspektörerna bedömer att skolan har god ekonomi och att huvudmannen för skolan har insikt i de författningar som styr skolans verksamhet och har förutsättningar att bedriva verksamheten enligt gällande bestämmelser. Inspektörerna bedömer att utbildningen inte är avgiftsfri.

Datum	Ort
2006-05-19	Lund

Martin Järnek
Barbro Nässén